

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Holejšovského, Ph.D. a soudců JUDr. Františka Švantnera a JUDr. Ing. Dušana Hrabánka ve věci

navrhovatele: Společenství vlastníků jednotek č.p. 2066, ulice Valdštejská, Litvínov, IČO 27294072

sídlem [adresa], [PSČ] [obec]

zastoupené advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]

sídlem [adresa]

o návrhu na zápis změny do rejstříku společenství vlastníků jednotek, k odvolání navrhovatele proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. února 2023 č. j. S 3763/RD46/KSUL, Fj 73602/2023/KSUL-138,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. února 2023 č. j. S 3763/RD46/KSUL, Fj 73602/2023/KSUL-138 se zrušuje a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 15. 12. 2022 došel Krajskému soudu v Ústí nad Labem coby rejstříkovému soudu návrh na zápis změn do rejstříku společenství vlastníků jednotek, přičemž navrhovatelem bylo Společenství vlastníků jednotek č.p. 2066, ulice Valdštejská, Litvínov (dále též jen, „společenství“), za něž návrh podal Mgr. [jméno] [příjmení], advokát coby, „zástupce“, z jehož datové schránky návrh odešel.

2. Krajský soud v Ústí nad Labem v záhlaví označeným usnesením rozhodl tak, že, „Řízení o zápis změn ze dne 15. prosince pod Fj 73602/2023/KSUL se zastavuje.“

3. V odůvodnění soud prvního stupně (dále též jen, „soud“ či, „rejstříkový soud“) uvedl, že dne 15. 12. 2022 byl Krajskému soudu v Ústí nad Labem doručen návrh na zápis změn do rejstříku společenství vlastníků jednotek, který se týkal změny ve statutárním orgánu společenství. Navrhovatelem zápisu změn do rejstříku společenství vlastníků jednotek bylo označeno Společenství vlastníků jednotek č.p. 2066, ulice Valdštejská, Litvínov, IČO 272 94 072; návrh byl podán prostřednictvím datové schránky Belšán & Partners advokátní kancelář, s.r.o. Za navrhovatele, tj. společenství, jedná jeho statutární orgán nebo zmocněnec na základě plné moci, kterou mu udělilo společenství. K návrhu jako listinný důkaz byla doložena plná moc datována klientem 1. 10. 2018, která byla Mgr. [jméno] [příjmení] za společenství udělena při výkonu funkce Ing. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Vzhledem k tomu, že ke dni 16. 6. 2016 zanikla funkce všem členům představenstva Stavebního bytového družstva Krušnohor, IČO 00043257, tedy i Ing. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] (statutární orgán předmětného bytového družstva byl vymazán z obchodního rejstříku), je třeba na plnou moc udělenou po této době, tj. r. 2018 zpětně hledět jako na plnou moc udělenou za uvedené společenství k tomu neoprávněnými osobami a tudíž neplatnou, neboť v okamžiku udělení plné moci nemělo předmětné bytové družstvo funkční statutární orgán (nebyl zapsán ani jeden člen představenstva). Rejstříkový soud proto vyzval navrhovatele dne 20. 12. 2022, aby soudu předložil řádnou plnou moc pro Mgr. [jméno] [příjmení], udělenou v době, kdy Stavební bytové družstvo Krušnohor, IČO 00043257 mělo řádně zvolený statutární orgán. Na výzvu Krajského soudu v Ústí nad Labem, kdy byl navrhovatel opakovaně vyzván k doložení plné moci, reagoval Mgr. [jméno] [příjmení], advokát, dne 30. 1. 2023 podáním nazvaném "Vyjádření k výzvě soudu", ve kterém mimo jiné uvedl, že soudu byla předložena platně

udělená plná moc. Z uvedeného je dle rejstříkového soudu zřejmé, že pan [příjmení] [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] nebyli již dnem 1. 10. 2018 členy představenstva Stavebního bytového družstva Krušnohor, IČO 00043257 (statutární orgán společenství), a tedy nebyli osobami oprávněnými za navrhovatele jednat a udělit plnou moc pro Mgr. [jméno] [příjmení]. Uvedený nedostatek podmínky řízení - řádného zmocnění nelze řešit ani ustanovením opatrovníka, když řízení nebylo řádně zahájeno, neboť navrhovatel od počátku není nikým zastoupen, proto rejstříkový soud s odkazem na § 104 odst. 1 o. s. ř. řízení zastavil.

4. Proti usnesení soudu prvního stupně podal navrhovatel včasné odvolání. Jeho stěžejní odvolací námitky byly následující:

1) Pokud měl soud prvního stupně za to, že navrhovatel není řádně zastoupen, neboť mu nebylo řádně předloženo zástupci oprávnění jeho právního zástupce, měl se v první řadě pokusit tento nedostatek podmínky řízení odstranit. Jestliže však soud tak neučinil, pořád nebyl podle zákona oprávněn řízení zastavit. Ostatně tuto skutečnost potvrzuje také ustálená judikatura Nejvyššího soudu.

2) Soud měl vyzvat samotného navrhovatele a především tomuto ustanovit opatrovníka dle § 29 odst. 2 o. s. ř., aby mohlo být v řízení pokračováno. Vzhledem k prezentovaným pochybnostem rejstříkového soudu proto navrhovatel z opatrnosti navrhl ustanovení opatrovníka, aby mohlo být v řízení řádně pokračováno, což ale soudem nesprávně nebylo reflektováno.

3) Pokud objektivně žádná osoba oprávněná jednat za právnickou osobu neexistuje, není možné zastavit řízení pro nedostatek podmínky řízení s odůvodněním, že nedošlo ke schválení úkonu oprávněnou osobou.

5. Odvolatel navrhl, aby řízení nebylo zastaveno a po ustanovení opatrovníka v něm bylo pokračováno.

6. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací dospěl k závěru, že odvolání je důvodné a odvoláním napadené usnesení soudu prvního stupně je částečně i nepřezkoumatelné.

7. Podle ustanovení § 103 o. s. ř. soud kdykoli za řízení přihlíží k tomu, zda jsou splněny podmínky, za nichž může rozhodnout ve věci samé (podmínky řízení). Jednou z nezbytných zákonných procesních podmínek řízení je i to, aby ten, kdo za účastníka řízení (v daném případě za navrhovatele) před soudem jedná, byl k tomu také oprávněn. Soud primárně je povinen se zabývat splněním procesních podmínek řízení, a teprve jsou-li splněny, je oprávněn zabývat se věcí samou. Jedná-li se o odstranitelný nedostatek podmínky řízení, je povinen ve smyslu § 104 odst. 2 o. s. ř. učinit vhodná opatření k jeho odstranění, což bývá zpravidla výzva k odstranění nedostatku podmínky řízení. V daném případě nebylo spolu s návrhem doloženo, že za navrhovatele před soudem jedná k tomu oprávněná, resp. navrhovatelem zmocněná osoba.

8. Podle § 21 odst. 5 o. s. ř., „Každý, kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat jen jediná osoba.“ Z citovaného ustanovení vyplývá, že je to právě zástupce, komu zákon ukládá, aby soudu doložil - slovy zákona, „prokázal“ své oprávnění jednat za právnickou osobu, tedy za zastoupeného.

9. Podle zápisu v rejstříku společenství vlastníků jednotek vedeného Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl S, vložky číslo 3763 (ke dni rozhodování odvolacího soudu) je od 14. dubna 2016 (den vzniku funkce) dosud předsedou jmenovaného společenství, tedy jeho individuálním statutárním orgánem, Stavební bytové družstvo Krušnohor, IČ 000 43 257, Most. Tř. Čs. Armády 1766, PSČ 434 01.

10. Dle zápisu v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem oddíl DrXXVI, vložka 204 (dle tzv. úplného výpisu reprezentujícího všechny zápisy provedené kdy v příslušné vložce obchodního rejstříku) byl [jméno] [příjmení] v obchodním rejstříku zapsán jako místopředseda předseda představenstva Stavebního bytového družstva Krušnohor, přičemž jako

den vzniku členství v tomto orgánu byl zapsán den: 16. červen 2011 a jako den vzniku funkce (tj. funkce místopředsedy předsedy představenstva - poznámka odvolacího soudu) den 16. červen 2011; jako den zániku členství i funkce byl zapsán den 16. červen 2016 a dále Ing. [jméno] [příjmení] byl zapsán jako člen představenstva, den vzniku členství v tomto orgánu byl zapsán den: 16. červen 2011, jako den zániku členství den 16. červen 2016. Podle zápisu ve výše jmenovaném oddílu a vložce obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ústí nad Labem (účinného od 28. 7. 2014 dosud), představenstvo je oprávněno jednat jménem družstva navenek ve všech věcech; jménem představenstva jedná předseda a v době jeho nepřítomnosti nebo zaneprázdnění místopředseda nebo jiný člen představenstva v pořadí stanoveném představenstvem; právní jednání představenstva, pro které je předepsána písemná forma, podepisuje za družstvo předseda (popř. místopředseda) a další člen představenstva“. Ze zápisu v obchodním rejstříku (viz výše) tedy vyplývá - jak správně dovodil soud prvního stupně, že žádná z osob v době udělení plné moci advokátovi Mgr. [příjmení], tedy dne 1. 10. 2018, nebyla oprávněna zmocnit jmenovaného advokáta.

11. Navrhovatel tedy nebyl řádně zastoupen, přičemž soud prvního stupně se pokusil tento nedostatek podmínky řízení odstranit - viz jeho výzva k doložení řádné plné moci ze dne 20. prosince 2022 na č.l. 121, která byla doručována jak přímo navrhovateli, tak jeho tvrzenému zástupci (viz doručky na č.l. 121, 124). Ani přes to, že soud vyhověl žádosti ze dne 16. 1. 2023 o prodloužení lhůty k doložení řádné plné moci, řádná plná moc pro Mgr. [jméno] [příjmení] doložena nebyla. S tímto závěrem soudu prvního stupně o neřádnosti předložené plné moci z 1. 10. 2018 pro Mgr. [jméno] [příjmení] se ztotožňuje i odvolací soud.

12. Tvrzený, zástupce“ Mgr. [jméno] [příjmení] podavší návrh za společenství coby navrhovatele měl za to (viz jeho podání ze dne 30. 1. 2023 - vyjádření k výzvě soudu), že jím doložená plná moc z 1. 10. 2018 byla řádná, avšak pro případ, že by soud shledal, že tato nebyla udělena řádně, za společenství coby navrhovatele navrhl, aby soud s ohledem na, zájem navrhovatele a související právní úpravu, aby byl zápis ve veřejném rejstříku v souladu se skutečným stavem“ ustanovil pro toto řízení navrhovateli opatrovníka z řad advokátů -, s přihlédnutím ke znalosti věci a prostředí“ Mgr. [jméno] [příjmení].

13. Dle § 29 odst. 2 o. s. ř. (ve spojení s § 120 z. v. r.), Opatrovníka ustanoví předseda senátu též právnické osobě, která jako účastník řízení nemůže před soudem vystupovat proto, že tu není osoba oprávněná za ni jednat nebo že je sporné, kdo je osobou oprávněnou za ni jednat (§ 21), je-li tu nebezpečí z prodlení.“

14. Z citovaného ustanovení vyplývá, že zákonnými důvody pro ustanovení procesního opatrovníka dle § 29 odst. 2 o. s. ř. jsou tyto situace: 1) absence osoby oprávněné jednat za právnickou osobu či 2) spornost toho, kdo je oprávněn jednat za právnickou osobu, a to za současného splnění podmínky - nebezpečí z prodlení u obou situací.

15. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 6. 1. 2015 sp. zn. 25 Cdo 2787/2014 judikoval: „Řízení lze zastavit pro nedostatek podmínky řízení spočívající v nedostatku oprávnění osoby jednat za právnickou osobu ve smyslu § 21 o. s. ř. pouze za situace, když zde je osoba oprávněná jednat za právnickou osobu, ale úkon učiněný osobou neoprávněnou neschválí. Pokud však objektivně žádná osoba oprávněná jednat za právnickou osobu neexistuje, není možné zastavit řízení pro uvedený nedostatek podmínky řízení. Na tuto situaci dopadá ustanovení § 29 odst. 2 o. s. ř. a pokud je zde nebezpečí z prodlení, soud musí ustanovit právnické osobě opatrovníka.“ Tento judikatorní závěr Nejvyššího soudu je plně aplikovatelný i na posuzovaný případ.

16. Z rozhodnutí soudu prvního stupně vyplývá, že soud prvního stupně hodnotil toliko předloženou plnou moc, jež nedokládala oprávnění Mgr. [jméno] [příjmení] jednat před soudem za navrhovatele - s čímž se odvolací soud ztotožňuje. Z rozhodnutí však nebylo zřejmé pro absenci jakýchkoliv zjištění, úvah a závěrů, zda se soud prvního stupně vůbec zabýval tím, zda tu existuje jiná osoba oprávněná za navrhovatele před soudem jednat. Právě absence tohoto zkoumání a

závěrů činí předmětné rozhodnutí částečně nepřezkoumatelné. Pakliže by zde taková osoba objektivně nebyla, nebylo by možné zastavit řízení pro uvedený nedostatek podmínky řízení, neboť by šlo o odepření spravedlnosti a bylo by nezbytné ustanovit procesního opatrovníka podle ustanovení § 29 odst. 2 o. s. ř., tot' ovšem za splnění podmínky, že by bylo soudem prvního stupně současně shledáno nebezpečí z prodlení. Takový závěr by opravňovalo zjištění soudu (z již doložených listin), že je dán rozpor mezi v obchodním rejstříku zapsaným a skutečným stavem.

17. Odvolací soud vzhledem k výše uvedenému usnesení soudu prvního stupně zrušil v celém jeho rozsahu podle § 219a odst. 1 písm. a) a odst. 2 o. s. ř., a podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

Praha 3. dubna 2023

JUDr. Josef Holejšovský Ph.D.
předseda senátu